

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

§. 7. De Auditione Missae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

Quæres *decimò*. Quoties de die Sacrificandum?

R. Sufficit Sacerdoti unam Missam in die una celebrare: quia Christus semel passus est, & totum mundum redemit. Nec modica res est unam missam facere, & valde felix est qui unam dignè celebrare potest. *Can. sufficit. 53. de Consecrat. dist. 1.* Excipitur Natalis Domini, quando tres Missæ celebrari possunt. *cap. consuluisti. 3. de celebr. Miss. Cujus significationem dat Gloss. in can. nocte. 48. de Consecr. dist. 1.*

Quæres *undecimò*. An licitum Sacerdoti accipere stipendium?

R. Affirmativè. Dummodò moderatum. Cujusvis generis mercedum conditiones, pacta, & quidquid pro Missis novis celebrandis datur, nec non importunas, & illiberales elemosynarum exactiones potius quam postula-

tiones, aliæque hujusmodi, quæ à Simoniaca labe, vel certè à turpi questu non longè absunt, omninò ab Ordinariis prohiberi jubet *Trident. in decret. de observ. in celeb. Miss.*

Quæres *duodecimò*. An uno Sacrificio pluribus obligationibus satisfieri possit?

R. Negativè. Si pro pluribus Missis plura stipendia quantumcunque incongrua & exigua collata fuerint, tot Missæ celebrandæ, quot ad rationem elemosynæ præscriptæ fuerint, etiamsi Ordinarius præscripserit elemosynam congruam juxta qualitatem loci, personarum ac temporum: ita ut alioquin ii, ad quos pertinet, suæ obligationi non satisfaciant, quinimò graviter peccent, & ad restitutionem teneantur. *Urb. in. VIII. in constit. innovata ab Innoc. XII.*

§. Septimus.

D E

Auditione Missæ.

Quæres *primò*. An præceptum audiendi missam?

R. Missas die Dominico Sæcularibus totas audire speciali Ordine præcipimus. *Can. missas. 64. de consecr. dist. 1.* quod ad dies festivos extenditur. *Cap. licet. 3. de feriis. cap. ut Dominicus. 2. de Parochiis.*

Quæres *secundò*. Quinam hoc præcepto tenentur?

R. Omnes fideles usu rationis capa-

ces, quin & Episcopus sinè Missâ vel celebratâ vel auditâ non decet transire ullum diem absque causa rationabili. *Cap. fin. de privil. in 6.*

Quæres *tertiò*. Qualiter fideles ad Missam accedere debent?

R. Sit ad Ecclesiam humilis & devotus ingressus, sit in eis quieta conversatio, DEO grata, inspicientibus placida, quia decet domum Domini Sanctitudo, decet, ut cujus in pace factus

factus est locus, ejus cultus sit cum debita veneratione pacificus. *Cap. decet. 2. de immunit. Eccles. in 6.*

Quæres *quartò*. Qualis in Missa requiritur attentio?

R. Requiritur attentio ad minus virtualis, & ut corporaliter missæ interessendo nihil exterius faciant; quod tali repugnat attentioni. De parte missæ loquitur *can. Apostolica, 68. de consecrat. dist. 1.* Dum Sancta Evangelia in Ecclesia recitantur, Sacerdotes & cæteri omnes præsentés non sedentes, sed Venerabiliter curvi in conspectu Evangelii stantes Dominica verba attentè audiant, & fideliter adorent.

Quæres *quintò*. An tota, missa audienda?

R. Tota, ita ut ante benedictionem Sacerdotis egredi populus non præsumat. Quod si fecerint, ab Episcopo publicè confundantur. *Can. Missas. 64. de consecr. dist. 1.* Satisfacere præcepto Ecclesiæ de audiendo Sacro, qui duas ejus partes, imò quatuor simul à diversis celebrantibus audit, damnatum est ab Innoc. XI. prop. 53.

Quæres *sextò*. Ubi missa audienda?

R. Jure cautum est diebus Dominicis & festivis Parochianos teneri audire missam in eorum Parochiali Ecclesia: nisi forsitan ex honesta causa ab ipsa Ecclesia se absentarent. *cit. cap. ut in Dominicis. de paroh. Extray. vices. inter com. de treug. & pace. Trident. in cit. decret. de observ. in celebr. Miss.* Præcipit moneri populum, ut frequenter ad suas Parochias saltem diebus Dominicis & majoribus festis accedat. Ideo S. Au-

gust. in *Can. & hoc attendendum de consecr. dist. 2.* prohibet missas particulares, quæ per dies solemnes à Sacerdotibus fiunt, ita in publico fieri, ut propter eas populus à publicis missarum solennibus, quæ horâ tertiâ canonicè fiunt, abstrahatur.

Quæres *septimò*. An Parochianus in foro conscientiæ tutus, qui diebus Dominicis & festivis missam extra Parochialem audit Ecclesiam?

R. Suppositis privilegiis & Generali consuetudine, quæ vim privilegii habet, *cap. cum dilectus. 5. de consuetud.* nullam meretur censuram, qui docet, nullum in foro conscientiæ teneri parochiæ suæ interesse ad missam audiendam. Ita Alexand. VII. in speciali Decreto Anno 1659. die 30. Januar. emanato.

Quæres *octavò*. An præceptum audiendi Missam graviter obliget?

R. Affirmativè. Colligitur ex Verbo *Præcipimus*, in *cit. Can. Missas.* Quod præcipitur, imperatur, quod imperatur, necesse est fieri, si non fiat, pœnam habet, ubi præceptum datur, necessitas est servientis. *Can. quisque. 3. caus. 14. q. 1.*

Quæres *nondò*. An per solam audicionem Missæ & feriacionem ab operibus servilibus satisfiat præcepto de die festo Sanctificando?

R. Minimè gentium, sed die Dominico nihil aliud agendum est, nisi Deo vacandum, nulla operatio in illa die Sanctâ agatur, nisi tantum Hymnis & Psalmis & Canticis Spiritualibus dies illa tranfigatur. *Can. jejunia, 16. de Consecr. dist. 33.*

dist. 3. Aurea sunt verba Imperatoris in *l. fin. C. de feriis.* Dies festos Majestati altissimæ dedicatos nullis volumus voluptatibus occupari, nec ullis exactio- num vexationibus profanari. Domini- cum itaque diem ita semper honorabi- lem decernimus & venerandum, ut à cunctis executionibus excusetur, nulla quenquam urgeat admonitio &c. Nec hujus tamen Religiosi diei otia relaxan- tes obscænis quenquam patimur volu- ptatibus detineri. Nihil eodem die sibi vendicet scena theatralis &c. amissionem militiæ, proscriptionemque patri- monii sustinebit, si quis unquam hoc die spectaculis interesse præsumpserit, &c.

Quæres *decimò.* Quinam à Missa excludendi?

Re. Trident. in cit. Decret. de observ. in celebr. Miss. Præcipit: neminem, qui publicè & notoriè criminofus sit, aut Sancto Altari ministrare aut Sacris interesse permittant. *In cap. 2. de Paroch.* Mandatur, ut Dominicis & Festivis diebus Presbyteri, antequam Missam celebrent, plebem interrogent, si alterius parochianus in Ecclesia sit, qui proprio contempto Presbytero ibi velit Missam audire: quem si invenerint, statim ab Ecclesia abjiciant, & ad suam Parochiam redire compellant. Idem repetit. *Can. in Dominicis. 4. caus. 9. q. 2.*

Quæres *undecimò.* An Parochus sin-

gulis diebus Dominicis & festivis Parochianis Missam applicare teneatur?

Re. Cum præcepto divino iis, qui- bus animarum cura commissa est, mah- datum sit pro ovibus suis sacrificia offerre, *S. Congreg. Conc. Trident.* inter- pretum Anno 1681. declaravit: si re- ditus pingues, singulis diebus Domi- nicis & festivis, si verò tenues, saltem diebus festivis sacrificium applicandum esse.

Quæres *duodecimò.* An famuli excu- sentur, qui ex mandato Domini ab au- ditione Missæ impediuntur?

Re. Negativè. Constat ex *Can. an pu- tatis. dist. 86.* ubi Dominus die festo ser- vos fortasse magis ad Ecclesiam festinan- tes secum pertrahens, ad venationem dicitur voluptatibus suis peccata accu- mulare aliena, & reum se facere tam suo delicto quàm perditione servorum.

Cæterùm fidelem ab auditione Missæ diebus Dominicis & festivis impotentia physica vel moralis excusat, ob quam sine magna difficultate Missæ interesse non possit. Huic tractatui finem impo- nentes cum *Gloss. in cit. Can. semel. 52. de Consecr. dist. 2.* Ita Eucharistiæ Autho- rem precari placet:

Quos recreas JESU tam Sacri
corporis esu,

A vitiiis munda sacratì Sanguinis
undâ.

